

# „Divat mindenféle tekintélyt megkérdőjelezni”

Interjú Jeney Gábor plébánossal

A gyülekezetünk több mint harmincezer hívet számlál. A három kecskeméti plébánia közül mi vagyunk a legnagyobbak, második a Szentcsalád plébánia, amely 1994-ben jött létre, és a legkisebb a piarista plébánia, amely 1948 óta önálló plébánia. A plébániánk a belvárosra, a Nagytemplomra és a Barátok templomára koncentrálódik, de Borbás, Katonatelep, Kadafalva és a Mária-kápolna is a mi egyházközségünkhöz tartozik. A 20. században ez másképp volt, mint most, hiszen akkor több tanyai iskolában is voltak szentmisék, például a borbási és a szarkási iskolában. Régen a plébániához sokkal nagyobb terület tartozott, a várost és a város környezetét is magában foglalta. A társadalmi változások, a városiasodás, a külterületek elnéptelenedése és a párhuzamosan jelentkező paphiány következtében ma már kevesebb misézőhely van a kezelésünkben. A gyülekezetünk minden kort és társadalmi réteget felölel. A társadalmi előregezés persze rajtunk is látszik, illetve az aktív korúak sokszor távolabb vannak az egyháztól, vallástól, mint a nyugdíjasok. Nagyon sok hittanost meg tudunk szólítani szerencsére, főleg amióta a kötelezően választható hit- és erkölcsstan- oktatást bevezették. Az ifjúsági felnőttképzés területén is mozgolódunk, hogy az utánpótlás biztosított legyen. A plébániánk a város egyharmadát magába foglalja, tehát, hogy úgy mondjam, szinte megkerülhetetlen tényező vagyunk a város életében. De ezenfelül mi nagyon nyitottak vagyunk a kulturális, közösségi programok szervezésére, különböző rétegek megszólítására. Szokott lenni nálunk például külön édesapák és édesanyák, özvegyek és gyermekek megáldása.

– *Mit gondol, változott-e az egyház szerepe az említett időszak alatt?*

– Ahogyan a társadalom is nagyon sokat változott, úgy az egyház maga is. Száz évvel ezelőtt sokkal tekintélyvűbb egyház volt, mint manapság. Ma nem is lehetne olyan, mert nagy divat mindenféle tekintélyt megkérdőjelezni. Az emberek úgy gondolják, hogy mindenkivel okosabbak, mindent jobban tudnak, és ne mondja meg nekik senki, hogy mit kell követniük. Éppen ezért az egyház kilépett a tekintélyelvűségéből, és sokkal közelebb került az emberekhez. Gondoljunk a II. vatikáni zsinat reformjaira, amelyeket továbbvitt II. János Pál pápa és Ferenc pápa. Mi azt tartjuk fontosnak, hogy a templomban, a plébánián mindenki otthon

érezze magát, mindenki megtalálja a lelki megnyugvást és feltöltődést. Illetve azt, hogy az egyház egy közösség legyen, tehát az egyház *mi* vagyunk, és az nem csak a papok és a püspökök ügye. Mindenkinek kötelessége és felelőssége építeni az egyházat. Ez egy jelentős változás a múlt század egyházához képest, amikor az emberek jobban elfogadták, hogy a papok, püspökök mit mondanak, és az úgymond szentírás volt. Ma már sokkal indirektebb módon kell rávezetni az embereket az igazságokra, vagy hagyni kell, hogy ők fedezzék föl, ők találják meg azokat az igazságokat, amelyekre támaszkodhatnak, és amelyek aztán egy vezérfonalat adhatnak az életükhöz.

– *Hogyan fejeződik ki a vallásosság a hívek körében?*

– Kezdjük a változásokkal. Régen a vallásosság sokkal inkább a szabályok és a normák rendszerét jelentette, meg kellett tartani bizonyos szabályokat, és akkor úgy érezhette az ember, hogy vallásos. Ma már sokkal enyhébbek a szabályok, és inkább affelé próbálunk elmenni, hogy vallásosnak lenni azt jelenti, hogy élő kapcsolatban állunk Istennel. Ez sokkal szimpatikusabb is a mai ember számára, aki szeretet kapcsolatban lenni. Gondoljunk az internetre, a közösségi oldalakra vagy a mobiltelefon térhódítására. Tehát élő kapcsolatban lenni Istennel, ez szerintem sokkal fontosabb, mint a kívülről erőltetett szabályok. Ha az ember kapcsolatban van Istennel, akkor belső motiváció alapján fogja az Isten törvényeit elfogadni és követni, azért, mert az egy szeretetkapcsolat, és akit szerettek, annak szeretnék a kedvében járni. Ezért úgy gondolom, hogy ma sokkal kevésbé jellemző a látszatvallásosság, mint mondjuk 80-100 évvel ezelőtt. Valamikor a népegyház nagyon sok olyan embert is bevonzott, akik követték ugyan a külső magatartásmintákat, de nem volt mögötte belső meggyőződés. A kommunizmus éppen azért tudott hatékony közösségrombolást és vallásrombolást végezni, mert a nem meggyőződéses embereket könnyű volt kiragadni a gyülekezetekből. Akik belső meggyőződésből egy élő Isten-kapcsolaton alapuló vallásossággal rendelkeztek, azok maradtak.

A mai vallásossághoz hozzátartoznak a sok embert összefogó vallásos társulatok. Mindet felsorolni nehéz lenne, a sok közül említem a Rózsafüzér Társulatot, amely a hunyadivárosi közösségi házban működik, aztán a Mária Társulatot, a Szent Mónika imakört, ami a keresztény édesanyák imaközössége. A Szeretetláng imakör egy magyar alapítású lelkeségi mozgalom. Aztán van több karizmatikus csoportunk is, van életvédő imacsoportunk, akik lelki örökbefogadást szoktak végezni, és azokért a gyermekekért imádkoznak, akiket az abortusz veszélye fenyeget, vagy azokért az édesanyákért, akik szenvednek az abortusz lelki terheitől. Két ifjúsági közösségünk, egy baba-mama klubunk van, több családcsoport működik a plébánián. Tehát szerencsére sok ilyen élő közösség van a plébániánkon. Mindig örömmel nézem, ha születik egy új csoport, és nagyon jó, ha az emberek ilyen kisebb közösségekben is megélik a vallásosságukat. Számos olyan aktív tagunk van, akik új programokat kezdeményeznek és szerveznek, akik tényleg elkötelezetten vezetik a közösségeinket. Itt említem a Keresztény Értelmiségiek Szövetségét, amely több mint száz taggal működik a plébánia területén, ők országos programokban is részt vesznek. Egy másik példaként említhe-

tem még azt a tagunkat is, aki a Boldogasszony rózsakertet létrehozta, vagy aki- nek a vezetésével a Szentháromság kápolnát felújították és megnyitották. Szintén egy aktív tagunk kezdeményezte, hogy legyen Alpha-kurzus a plébániánkon, ami a vallástól távollévőket szólítja meg. Ezek fontosak, és nagyon örülünk, hogy vannak ilyen aktív tagjaink.

– *Ismertek-e a programjaik a város közönsége számára, például nyitott rendezvények-e a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének programjai?*

– Igen, ezek mind nyitottak. A helynökség nagytermében szoktak lenni, és mindig teltház van. Most az érsek atya jön, és a keresztény erényekről fog elő- adást tartani. Márciusban Varga Nándor református lelkész, Kis János evangéli- kus lelkész és jómagam tartottunk egy-egy előadást.

– *A kulturális tevékenység mellett több iskolát is működtet a katolikus egyház Kecskeméten.*

– Igen. Meg kell említeni a piaristákat, akik most voltak 300 évesek, tehát ez a legrégebbi katolikus oktatási intézmény Kecskeméten. Körülbelül ezer gyermek jár most oda. 2012-ben az a megállapodás született, hogy az angolkisasszonyok és a piaristák iskolája fuzionál, így az angolkisasszonyok osztályai és pedagógusai akkor átkerültek a piaristákhoz. Az angolkisasszonyok rendjének Czollner téri telephelyén építették fel a piaristák az új óvodájukat.

A Szent Imre Katolikus Általános Iskola, ami a rendszerváltás után indult el, most volt húszéves. Itt a következő tanévben a gyermekek létszáma már meg fogja haladni az ötszázat. Ez az intézmény is működtet óvodát, és szerencsére szép számmal vannak gyermekek. Azt látjuk, hogy töretlen az érdeklődés az egyházi oktatás iránt, pedig az egyházi iskolában talán több szabály van, vagy több mindennek kell megfelelni. Sok szülő számára vonzóbb a kicsit szigorúbb nevelés. Úgy látjuk, hogy erre most nagy igény van. A nagy érdeklődés miatt gondolkodtunk az iskolák bővítéséről is. A Szent Imre-iskola, ami a Kocsis Pál- középiskolával egy épületben működik, talán majd kap még néhány tantermet.

– *Milyen kiadványok és rendezvények segítik, erősítik a gyülekezet hitéletét?*

– *A Kecskeméti Nagyharang* című egyházközségi lapunk tulajdonképpen az egyházközségünk életével foglalkozik. 2015 óta hozzánk tartozik egy országos lap, a *Mária Kora* című folyóirat, amely negyedévenként jelenik meg. Kétévente, városmissziókor szoktunk missziós kiadványt kiadni. A városmisszió egyéb- ként egy egész hétvégés rendezvényünk, amit kétévente rendezünk meg. Nagyszínpadot építünk a főtéren, és ilyenkor megmutatjuk az értékeinket, illetve a jelenlétünkkel, programjainkkal szeretnénk megszólítani az embereket. A főté- ren sétálók közül sokan megállnak, és örülnek, hogy van ilyen program. Hitéleti alkalmaink, lelki gyakorlatok is szoktak lenni a nagy ünnepek előtt, amelyekre az egész városból és vidékről is érkeznek. Egyik lelkes egyházközségi tagunk, Fehérvári Gábor, aki a Barátok templomának kántora, szokta az Évszázadok muzsikája koncertsorozatot szervezni, de adventben szokott lenni jótékonyági koncert, alkalmanként egyéb más is, például halottak napi koncert. A Kodály

Fesztivál kapcsán is voltak már nálunk koncertek, ezekben örömmel részt veszünk. Van templomi kórusunk, akik döntően a templomhoz kötődnek, szebbé teszik a szertartásainkat, de máshol is föllépnek vagy megfordulnak.

– *A templom ezek szerint nemcsak liturgikus tér, hanem kulturális célokat is szolgál.*

– Igen, és ezekre nagyon sokan eljönnek olyanok, akik talán be sem jönnének a templomba. Érdeemes még megemlíteni azt, ha már a templomról van szó, hogy elég jelentős turisztikai igény van iránta, és ehhez alkalmazkodva néhány éve bevezettük az egész napos nyitva tartást. Mindennap nyitva vagyunk, és főleg a turistaszezonban komoly látogatottságot szoktunk elérni, sokan bejönnek a templomba. Tervezzük, hogyha sor kerül a felújítására, akkor szeretnénk turisztikailag még vonzóbbá tenni, például idegen nyelvű vezetéssel. Szeretnénk látogathatóvá tenni a tornyot, és vannak olyan terek, ahol például a templom történetéről állandó kiállítást is lehetne szervezni. Tehát vannak arra vonatkozóan terveink, hogy a templomot hogyan tudnánk bevonni a város életébe.

– *Mely főtéri épületek tartoznak még a katolikus egyházhoz?*

– A rendszerváltás után visszakaptuk a helynökség épületét, aminek elég sötét múltja van, mert az államvédelmi hatóság székháza volt. Itt van kollégium, vendégszobák, bérelhető helyiségek. A földszinten lévő üzleteket kiadjuk, és ebből a bevételből tudjuk fedezni a főállású alkalmazottak bérét. A hunyadivárosi Jó Pásztor Otthonban időseink laknak. A Szentháromság temetőnél van néhány garázsunk.

– *Milyen szociális feladatokat vállal fel az egyház?*

– Sokrétű karitatív tevékenységet végzünk, például a Máltai Szeretetszolgálat nagyon sok funkciót átvesz a várostól, és szerencsére ezt a város anyagi támogatással is elismeri. Itt említem meg a Katolikus Karitászi Szolgálatot, a Rév Szenvedélybeteg-segítő Szolgálatunkat, akik drog- és alkoholfüggőkkel foglalkoznak. Már több mint egy éve van lelki gondozói szolgálat is a plébániánkon. Ez nagyon fontos a város életében, ami abból is látszik, hogy sorban állnak az emberek, tehát nagy az érdeklődés iránta. Jelenleg egy végzett lelki gondozó van ebben a szolgálatban, aki ezt felajánlotta, de most úgy tűnik, hogy lesz két társa, és akkor szeretnénk a Rév szolgálat keretein belül egy lelki gondozói centrumot létesíteni diszpécierszolgálattal. Köztudott, hogy a reformátusok kiválóak az idősgondozásban. Mi ezt nem mondhatjuk el magunkról, mert van ugyan egy épületünk, de ott nincs állandó felügyelet, az inkább kedvezményes lakhatási lehetőség az időseknek. Nagyon jó, hogy ezt a területet egy másik egyház felkarolja.

Minden hónap első vasárnapján van tartósélelmiszer-gyűjtés a templomunkban, és azt a Karitászi szokta a legszegényebbek részére szétosztani. Szent Erzsébet ünnepéhez kötődően a Karitászi szokott egy család felajánlásából szegények ebédjét szervezni a helynökségen. Mindig Szent Erzsébet ünnepéhez kötődően van Szent Erzsébet kenyérárulás vagy -osztás a templomban, és akkor lehet adakozni a Máltai Szeretetszolgálat javára. A Máltai Szeretetszolgálatban

egyébként közel 70 tag van, számos helyszínen dolgoznak. A Hoffman János utcán ingyenkonyhát, családok átmeneti otthonát, a Matkói úton hajléktalanszállást működtetnek. A Mezei utcai közösségi házban is ott vannak, ahol a roma származásúak találhatnak közösségre, egészen hétköznapi szükségleteiket intézhetik, például kimoshatják a ruháikat. Szoktuk erkölcsileg és anyagilag is támogatni a Karol Wojtyła Barátság Központot, ahol szintén ilyen tevékenységet folytatnak. Úgy gondolom, hogy sokat teszünk szociális területen. A Karitás és a Máltai Szeretetszolgálat komoly uniós pályázatokban is részt vesz annak érdekében, hogy minél több funkciót, feladatot el tudjanak látni. Azt látjuk, hogy a város és az állam részéről is támogatott tevékenységek ezek, mert nagy szükség van rá, nagyon sok szegény, elesett ember van.

*Az interjút Sági Norberta készítette*